

SOCIÉTÉ DE DROIT
D'AUTEUR DES JOURNALISTES
JOURNALISTEN
AUTEURSMAATSCHAPPIJ

JAAR 2019

I. ACTIVITEITENVERSLAG 2019

A. ALGEMEEN

1. JAM

Coöperatieve vennootschap

De Journalisten Auteursmaatschappij is een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (CVBA).

De JAM is gevestigd in Brussel in “het huis van de Journalist”, Zennestraat 21.

Zij deelt het gebouw met de professionele beroepsverenigingen VVJ (Vereniging van Vlaamse Journalisten) en AJP (Association des Journalistes Professionels). Ook de erkenningscommissie is gevestigd in het gebouw. De JAM staat in voor het volledige beheer van dit kantoorgebouw. Deze activiteit voert zij uit via haar hoedanigheid als zakencentrum.

Personeel

Het personeelsbestand bestaat uit drie personen, waarvan twee voltijds en 1 deeltijds.

Op 2 januari 2019, startte een nieuwe medewerker : Jonas Van Overwaele (vervanging van een bediende). Hij staat in voor het secretariaat van JAM.

De accountant heeft een zelfstandig statuut.

Raad van bestuur

In 2019 kwam de raad van bestuur 6 keer samen.

De bestuurders hielden toezicht op de financiële situatie van de JAM.

Zij volgden de activiteiten van Reprobel en Auvibel op.

De bestuurders oordeelden over de aansluiting van nieuwe leden en valideerden de bedragen die in verdeling werden gesteld.

Zij keurden een nieuw repartitiereglement (Reprografie en Thuis kopie) goed en startten een reflectie over een reglement voor de verdeling van de rechten uit de onderwijsuitzondering.

JAM in cijfers

Sinds haar oprichting heeft JAM € 20.693.613 uitbetaald aan haar leden.

2. Interne projecten

Sinds midden 2017 werkt JAM met een nieuwe ontwikkelde databank om de rechten te berekenen en de betalingen naar onze leden uit te voeren. Ook de leden kunnen sinds die periode hun aangiften via het vernieuwde platform (extranet) indienen.

Deze databank is het hart van onze administratie.

De ontwikkeling van deze databank werd ook in 2019 verder gezet. Specifieke berekeningsmodules werden begin 2020 afgewerkt en de verdelingen zouden in het laatste semester van 2020 kunnen uitgevoerd worden.

3. Repartitiereglement

In 2019 werd er nieuw verdelingsreglement opgesteld voor de verdeling van de rechten die geïnd worden in het kader van de wettelijke licentie : reprografie en thuiskopie.

Het nieuwe reglement heeft de beslissing van de algemene vergadering van 5 juni 2019 geïmplementeerd. Voortaan worden de werkingskosten, verbonden aan de inning van deze rechten, in mindering gebracht alvorens deze rechten te verdelen.

Zoals de procedure voorschrijft werd dit reglement voorgelegd aan de controledienst van de FOD Economie. Er werden geen bemerkingen geformuleerd.

4. Engagement in nationale instellingen en organisaties

De JAM is lid van **ABA**, de Belgische federatie van de juristen, gespecialiseerd in het auteursrecht.

Sinds geruime tijd zetelt de JAM in de **Raad voor Intellectuele Eigendom** (RIE). De RIE is belast met het formuleren van adviezen over het auteursrecht, telkens als de Minister een wetsontwerp voorbereidt op dat vlak.

De RIE heeft meerdere vergaderingen gewijd aan de omzetting van de Europese richtlijn 2019/790 naar Belgisch recht. Deze werkzaamheden werden verder gezet in 2020.

De JAM is bestuurder in de raad van bestuur van **Auvibel** en **Reprobel**.

De algemeen directeur van de JAM bekleedt bij **Reprobel** de functie van voorzitter van de raad van bestuur.

5. Advocatenkosten

In 2019 werden er € 5.147,13 aan erelonen betaald, in het kader van het beheer van de auteursrechten.

6. Wetgevend & regelgevend kader

6.1. Koninklijk besluit van 29 september 2019 dat het Koninklijk besluit van 25 april 2014 wijzigt over de administratieve en boekhoudkundige organisatie, de interne controle, de boekhouding en de jaarrekeningen van de vennootschappen voor het beheer van auteursrechten en naburige rechten alsook de informatie die zij moeten verschaffen.

Volgens het Verslag aan de Koning wijzigt dit besluit het KB van 25 april 2014 om vooreerst rekening te houden met de Europese principes inzake collectief beheer.

Vervolgens werden verschillende wijzigingen aangebracht om de verwijzingen te actualiseren naar de bepalingen betreffende het Wetboek van economisch recht en zijn uitvoeringsbesluit, enerzijds, en het Wetboek van vennootschappen en zijn uitvoeringsbesluit, anderzijds, naar aanleiding van de goedkeuring van het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

Ten slotte werden andere wijzigingen aangebracht om de soms zware regels voor de beheersvennootschappen te verlichten. De doelstelling hiervan is om duidelijke, noodzakelijke informatie te verstrekken en een objectieve vergelijking tussen de actoren van de sector van het collectief beheer van auteursrechten en naburige rechten mogelijk te maken.

Vanaf boekjaar 2020 zal er terug een nieuwe matrix gelden.

6.2. Europese Richtlijn 2019/790

Op Europees vlak voerden de Europese Raad, de Europese Commissie en het Europese Parlement in 2018 intensieve dialoogonderhandelingen over het ontwerp van richtlijn inzake de eengemaakte digitale markt. De Richtlijn werd op 7 juni van 2019 aangenomen.

Voor nieuwsmedia en journalisten houdt de richtlijn belangrijke positieve ontwikkelingen in.

1) Artikel 15 van de richtlijn creëert een nieuw naburig recht voor de persuitgevers.

Wat de ratio legis van dit nieuwe recht betreft, kan worden verwezen naar overweging (54) van de richtlijn, waarin het volgende wordt gepreciseerd: "Een vrije en pluralistische pers is van essentieel belang voor de kwaliteit van de journalistiek en de toegang van burgers tot informatie. Zij levert een fundamentele bijdrage tot het publieke debat en de goede werking van een democratische samenleving. De ruime beschikbaarheid van perspublicaties online heeft geleid tot de opkomst van nieuwe onlinediensten, zoals nieuwsaggregatoren en mediamonitoringdiensten, waarvoor het hergebruik van perspublicaties een belangrijk onderdeel van hun bedrijfsmodellen en een bron van inkomsten vormt. Uitgevers van perspublicaties worden geconfronteerd met problemen om licenties voor onlinegebruik van hun publicaties te verlenen aan de aanbieders van dit soort diensten, waardoor het voor hen moeilijker wordt hun investeringen terug te verdienen. Aangezien uitgevers van perspublicaties niet als rechthebbenden worden erkend, zijn het verlenen van licenties en het handhaven van rechten op perspublicaties met betrekking tot onlinegebruik door aanbieders van diensten van de informatiemaatschappij in de digitale omgeving vaak complex en inefficiënt."

Overweging (55) wijst er verder op dat: "De organisatorische en financiële bijdrage die uitgevers leveren in de aanmaak van perspublicaties dient te worden erkend en verder te worden aangemoedigd om de duurzaamheid van het uitgeversbedrijf te garanderen en zo de beschikbaarheid van betrouwbare informatie te bevorderen.(...)".

Dit doel rechtvaardigt de invoering van een nieuwe naburig recht voor de persuitgevers in het Belgisch recht. De persuitgevers zullen dus een vergoeding kunnen vragen aan de "GAFAM" bedrijven (Google, Apple, Facebook, Amazon, Microsoft).

De journalisten hebben daarbij recht op een billijk deel.

Inderdaad, artikel 15, § 5 van de richtlijn stipuleert een verplichting om de vergoeding die persuitgevers uit hoofde van dit nieuwe naburige recht ontvangen te delen met de auteurs van werken die in de perspublicaties zijn verwerkt.

2) een passende en evenredige vergoeding voor de auteurs-journalisten

Artikel 18 van de richtlijn bepaalt dat "de lidstaten ervoor zorgen dat, wanneer auteurs en uitvoerende kunstenaars hun uitsluitende rechten voor de exploitatie van hun werken of andere materialen in licentie geven of overdragen, zij gerechtigd zijn een passende en evenredige vergoeding te ontvangen."

De uitgevers moeten er aldus voor zorgen om de journalisten passend te vergoeden.

De richtlijn moet omgezet worden in Belgisch recht vóór 7 juni 2021.

1. Algemeen

Reprobel is de Belgische beheersvennootschap die de vergoedingen voor de **reprografie** en voor het **openbaar leenrecht** int en verdeelt.

Reprobel bestaat uit 2 colleges die bestaan uit beheersvennootschappen van auteurs (auteurscollege) en beheersvennootschappen van uitgevers (uitgeverscollege).

De door Reprobel geïnde bedragen voor reprografie worden 50/50 verdeeld tussen deze colleges (zie schema in Bijlage 1).

Het leenrecht wordt voor 70% toebedeeld aan het auteurscollege en voor 30% aan het uitgeverscollege. (zie schema in Bijlage 2)

JAM is lid van het auteurscollege. De verdeling binnen het auteurscollege gebeurt door toepassing van een verdeelbarema en verdeelregels die door alle leden van het college unaniem worden goedgekeurd. Deze regels worden ook onderworpen aan een goedkeuring van de Controledienst van de FOD Economie.

2. Reprobel in 2019

Nieuwe directie

Sinds begin 2019 is de heer Steven De Keyser, CEO van Reprobel.

Na enkele tumultueuze jaren (procedure HP, vermindering van de inkomsten) heeft de raad van bestuur de heer De Keyser aangeduid om de onderneming te leiden.

Dit eerste jaar werd erg positief ervaren, zowel door de raad van bestuur als door het personeel van Reprobel.

Wettelijke licenties

Sinds enkele jaren werden er heel wat wetswijzingen doorgevoerd.

Zo werd de vergoeding op reproductieapparaten afgeschaft. Vanaf 1 januari 2017 werd het wegvallen van deze vergoeding in de *reprografie- en uitgeversvergoeding*, (theoretisch) gecompenseerd met een hoger paginataraif per kopie.

Er werd ook een *nieuwe uitzonderingsregeling voor onderwijs en wetenschappelijk onderzoek* ingevoerd.

Hoewel de inningen voor Reprobel gestegen zijn in vergelijking met vorig jaar, blijven we nog steeds achter op het vlak van de vergoeding voor fotokopies (reprografievergoeding en wettelijke uitgeversvergoeding) door ondernemingen en overheden.

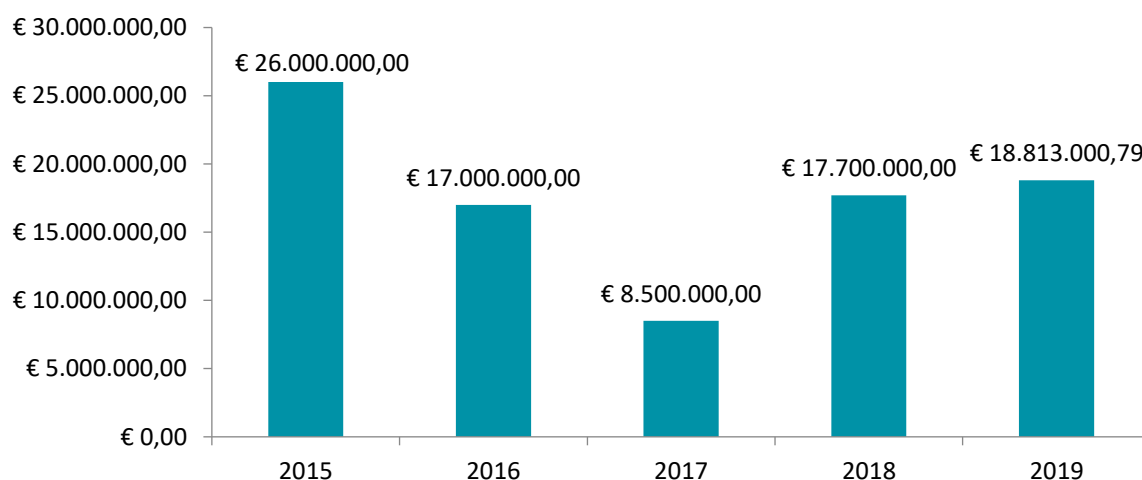
Na drie jaar heeft Reprobel de nieuwe regeling uit 2017 grondig kunnen evalueren. Daarbij werden de tekortkomingen in kaart gebracht en aan onze bevoegde minister, mevrouw Nathalie Muylle overgemaakt. Zo blijkt dat Reprobel in de afgelopen drie jaar 18,2 miljoen EUR minder heeft geïnd.

Reprobel wil dit niet verhelpen door een verhoging van de tarieven, maar wel door alle vergoedingsplichtige ondernemingen en overheden een redelijke bijdrage te laten betalen.

Het is essentieel en dringend dat hier nu een regelgevend initiatief in wordt genomen.

In 2019, heeft Reprobel € 18.813,79 geïnd.

Reprobel : Innings

Prints

Eind 2016 sloot de Belgische wetgever de *prints* uit de wettelijke licentie voor reprografie. De 15 leden-beheersvennootschappen van de raad van bestuur van Reprobel besloten dan om een inningsmandaat te geven aan Reprobel.

In oktober 2018 keurde de raad van bestuur van Reprobel de innings- en tarifieringsregels goed.

De regels werden gevalideerd door de controledienst van de beheersvennootschappen.

Reprobel int bijgevolg nu ook voor prints van auteursrechtelijk beschermde werken met een intern-professioneel doel in de private en de publieke sector.

In 2019 inde Reprobel € 2.095.116 EUR voor rekening van al zijn leden.

Totaal verdelingen in 2019

Reprobel heeft bijna 13 miljoen EUR betaald aan de beheersvennootschappen die lid zijn van Reprobel, aan buitenlandse beheersvennootschappen en aan Auvibel (dit laatste in het kader van de leenrechtvergoeding).

3. Auteurscollege

Binnen het auteurscollege werden de repertoires van de leden van dit college onder de loupe genomen.

Inderdaad, sinds de oprichting van Reprobel werd deze oefening niet meer gedaan.

Een onafhankelijke derde onderzocht de repertoires van de verschillende beheersvennootschappen.

Het eindrapport werd voorgesteld in 2019.

Hieruit bleek dat JAM 87 % van de journalistiek werken vertegenwoordigt en 19% van de fotografische werken. Deze laatste vaststelling is een forse verhoging van het huidige aandeel (5%) dat JAM actueel heeft in deze categorie van werken.

C. AUVIBEL

1. Algemeen

Auvibel staat in voor de inning en de verdeling van de vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik van geluidswerken, van audiovisuele werken en sinds eind 2013 ook van werken van letterkunde en van fotografische werken.

De vergoeding is van toepassing op toestellen die het kopiëren voor eigen gebruik mogelijk maken (bv. dvd-recorders, settopboxen met opnamemogelijkheid, ..) en op blanco dragers waarop geluidswerken en audiovisuele werken gekopieerd kunnen worden (bv. USB stick, mp3-speler, externe harde schijf, tablet, smartphone, ..). De vergoeding wordt betaald aan Auvibel door de fabrikanten, de invoerders en de intracommunautaire aankopers van deze producten op de datum waarop die dragers en die toestellen op het nationale grondgebied in de handel worden gebracht.

Auvibel bestaat uit 8 colleges :

- College van auteurs van op geluidsdrager vastgelegde werken
- College van producenten van op geluidsdrager vastgelegde werken
- College van uitvoerende kunstenaars van op geluidsdrager vastgelegde werken
- College van auteurs van op audiovisuele drager vastgelegde werken
- College van producenten van op audiovisuele drager vastgelegde werken
- College van uitvoerende kunstenaars van op audiovisuele drager vastgelegde werken
- College van auteurs van werken van letterkunde en van beeldende of grafische kunst
- College van uitgevers van werken van letterkunde en van beeldende of grafische kunst

Ieder college stelt zijn repartitiereglement op, die door de Minister wordt goedgekeurd en die gepubliceerd worden onder vorm van een ministerieel besluit (M.B.).

Deze reglementen blijven voor onbepaalde duur van toepassing. Enkel een nieuw M.B. kan een wijziging doorvoeren.

Niettegenstaande de uitsluiting van de uitgevers uit de thuiskopieregeling met ingang van 10 maart 2017 (inwerkingtreding van de wet), blijven de beheersvennootschappen die hen vertegenwoordigen, voldoen aan de voorwaarden die zijn vastgelegd in de statuten van Auvibel om vennoot te zijn. Zolang alle rechten die voor de uitgevers werden geïnd - vóór hun uitsluiting - niet zijn verdeeld, blijven de beheersvennootschappen die lid zijn het uitgeverscollege instaan voor “de uitoefening en het beheer van de thuiskopie in België ten behoeve van hun leden” aangezien zij nog steeds rechthebbende zijn voor het verleden. Aangezien ze vennoot blijven, blijven deze vennootschappen deelnemen aan de raden van bestuur en de algemene vergaderingen en blijft het uitgeverscollege actief.

Een schema van de verdeling door Auvibel werd opgenomen in bijlage 3 van dit jaarverslag.

2. Auvibel in 2019

Wet van 2 mei 2019 die een aantal bepalingen van het boek Xli van het Wetboek Economisch recht over de thuiskopie wijzigt

Deze wet beoogt het volgende:

- de terminologie van het Wetboek van economisch recht in overeenstemming te brengen met die van Richtlijn 2001/29. De wijziging bestaat erin de woorden " die in de familiekring geschiedt, en alleen daarvoor bestemd is" te vervangen door de woorden " door een natuurlijke persoon voor privégebruik gemaakt, en zonder enig direct of indirect commercieel oogmerk".

De formulering van de uitzondering voor de thuiskopie vereist dat de reproductie binnen en voor de familiekring werd gemaakt ("die in de familiekring geschiedt, en alleen daarvoor bestemd is"). Dit in tegenstelling tot de Europese bepaling, die niet voorziet in enige beperking met betrekking tot de plaats waar de privékopie plaatsvindt. Het volstaat dat de reproductie voor privégebruik wordt gemaakt. De ruimere bewoordingen van de Richtlijn moeten daarom letterlijk worden genomen.

De term "familiekring" moet worden geïnterpreteerd in overeenstemming met de Richtlijn; de rechtspraak en de doctrine kunnen de contouren van dit concept afbakenen. Deze aanpassing zal de rechtszekerheid ook ten goede komen.

- een recht op vergoeding ten behoeve van uitgevers voorzien voor de reproductie voor privé-gebruik van hun uitgaven (titel 7/1 van boek XI). De erkenning van dit recht doet geen afbreuk aan het recht op vergoeding van auteurs, uitvoerende kunstenaars en producenten.

Koninklijk Besluit van 29 augustus 2019 dat het Koninklijk Besluit van 18 oktober 2013 over de thuiskopievergoeding wijzigt

Het doel van dit Koninklijk Besluit is om in het KB van 18 oktober 2013 - dat de dragers en apparaten die kennelijk gebruikt worden voor de reproductie voor privégebruik van werken en uitvoeringen vastlegt en dat ook de tarieven en de modaliteiten voor de inning, verdeling en controle van de thuiskopievergoeding vastlegt - rekening te houden met de invoering van een vergoedingsrecht ten gunste van uitgevers voor de privé-reproductie van hun uitgaven.

De categorieën van begunstigten van de thuiskopievergoeding werden gewijzigd door de wet van 2 mei 2019 om de uitgevers eraan toe te voegen voor de privé-reproductie van hun uitgaven.

Deze wijziging bleef echter beperkt tot een tekstuele aanpassing van het Koninklijk Besluit over de thuiskopie zonder enige wijziging van de tarieven of de producten die onderworpen zijn aan een vergoeding.

Wetboek van vennootschappen en zijn uitvoeringsbesluit, anderzijds, naar aanleiding van de goedkeuring van het nieuwe Wetboek van vennootschappen en verenigingen.

Koninklijk Besluit van 3 november 2019 dat het Koninklijk Besluit van 21 januari 1997 wijzigt tot het belasten van een vennootschap met de inning en de verdeling van de vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik

Dit Koninklijk Besluit belast Auvibel met de inning en verdeling van de vergoeding van de uitgevers voor de privé reproductie van hun uitgaven.

Tarieven

De laatste tariefwijziging dateert van 1 december 2013.

Sinds de inwerkingtreding van deze tarieven, hebben er verschillende informele vergaderingen plaatsgevonden tussen Auvibel en Agoria voor het analyseren van de Belgische markt en om na te gaan of, op basis van de marktontwikkelingen, een tariefwijziging al dan niet gerechtvaardigd is. Deze analyse is gebaseerd op marktstudies die op regelmatige basis uitgevoerd worden door een onafhankelijke derde partij. Deze werkvergaderingen worden georganiseerd in het kader van de verplichtingen, zoals vastgelegd in het koninklijk besluit van 18 oktober 2013 betreffende het recht op vergoeding voor het kopiëren voor eigen gebruik.

Begin 2018 heeft Auvibel samen met leden van de Commissie Thuis kopie onderhandelingen aangevangen om een tariefwijziging en wetswijziging trachten te bekomen.

In navolging van de besprekingen betreffende het toepassingsgebied van de uitzondering voor privé kopie en betreffende apparaten en dragers die kennelijk gebruikt worden voor reproducties voor eigen gebruik van werken en prestaties, heeft de Voorzitter van de adviescommissie privé kopie in november 2018 aan Auvibel en Agoria gevraagd om samen reeds voorbereidend werk te doen betreffende de omschrijving van dragers en apparaten die zouden onderworpen worden aan een vergoeding voor privé kopie. Auvibel en Agoria hebben aldus in onderling overleg samengewerkt om deze lijst op te stellen en om voor elk apparaat en voor elke drager definities voor te stellen.

Op basis van dit werk werd de commissie privé kopie op 12 maart 2019 bijeengeroepen met als dagorde de bespreking van twee ontwerpen van koninklijk besluit in dewelke de definities en/of tariefvoorstellen waren omgezet :

- een eerste ontwerp van koninklijk besluit met de definities van apparaten en dragers die kennelijk gebruikt worden voor de privé-reproductie van werken en prestaties, en ;
- een tweede voorontwerp van koninklijk besluit betreffende printers, multifunctionele printers en scanners, met definities en tariefvoorstellen.

Het doel van dit werk is het verkrijgen van een lijst van apparaten en dragers die onderworpen zijn aan de privé kopie vergoeding, rekening houdend met de wettelijke en technologische ontwikkelingen, zodat de tarieven die van toepassing zijn op deze apparaten en dragers vervolgens kunnen worden vastgelegd. De besprekingen over deze twee ontwerpen van koninklijke besluiten zijn nooit afgerond.

Vanaf mei 2019 is de kamer van volksvertegenwoordigers opnieuw samengesteld. Een dossier werd naar de nieuwe verkozenen gestuurd om uit te leggen waarom er dringend nood is aan een update van de wetgeving m.b.t. de privé kopie vergoeding. Een ontwerp van wetsvoorstel - dat grotendeels gebaseerd is op bestaande wetsvoorstellen en ontwerp KB's uit de vorige legislatuur - werd overgemaakt. Het wetsvoorstel wil in afwachting van een nieuw KB en bij gebrek aan een volwaardige federale regering tijdelijk ingrijpen op een aantal manifeste tekortkomingen in het wettelijk kader van de privé kopie vergoeding, gelet op de enorme schade die rechthebbenden hierdoor lijden.

Het wetsvoorstel voorziet:

- om de reeds eerder bestaande heffing voor printers, multifunctionele printers en scanners, die voorheen door Reprobel werd geïnd, terug in te voeren. De wet van 22 december 2016 bepaalt dat deze rechten niet langer onder de reprografie-uitzondering vallen, maar onder het toepassingsgebied van de privé kopie. De bevoegdheid om de vergoeding op deze apparaten te innen werd overgedragen van Reprobel naar Auvibel, evenwel zonder deze reprografische apparaten ook op te nemen in het KB van

18/10/2013 dat de lijst van apparaten en dragers bevat waarop de vergoeding voor privékopie van toepassing is ;

- Het bedrag van de vergoeding voor computers te verhogen: in 1996 is het principe van een tarief op computers ingevoerd maar dit tarief werd toen op 0 euro gezet o.a. omwille van technologische redenen : de lange downloadtime, het kwaliteitsverlies bij reproductie van online uitgezonden geluid of beeld, alsook de grootte van het geheugen nodig om de reproductie van geluid en beeld mogelijk te maken. Dat was een weerspiegeling van de technologische situatie 24 jaar geleden. Vandaag kunnen computers - nu in een grootorde van giga- of terabytes i.p.v. de toenmalige kilo- en megabytes- op zeer korte tijd en kwaliteitsvol volledige films, muziekuitvoeringen en duizenden beelden voor privékopiegebruik kopiëren. Marktstudies tonen aan dat de computer een van de belangrijkste apparaten is met dewelke de privékopieën worden gemaakt. Het argument voor het behoud van 0 euro als tarief gaat dus niet meer op. De wetgever voorzag toen ook al een aanpassing ;
- Om een update te doen voor de andere apparaten: de lijst van de apparaten en dragers die door het KB van 18/10/2013 onderworpen zijn aan de vergoeding voor privékopie is gebaseerd op een lijst die werd vastgesteld bij KB van 17/12/2009. Het gaat hier m.a.w. om een lijst die meer dan 10 jaar geleden werd opgesteld. Sindsdien is dit KB nauwelijks aangepast. Gelet op de technologische ontwikkelingen van de laatste jaren, spreekt het voor zich dat ook deze lijst moet aangepast worden.

Primaire verdeling

De verdeling tussen de categorieën “geluid” (45%), “audiovisueel” (45.5%) en “literaire werken” (9.5%) gaf aanleiding tot vele discussies binnen Auvibel.

Het college van auteurs van werken van letterkunde en van werken van beeldende of grafische kunst is van oordeel dat het percentage van 9.5% moet verhoogd worden. Studies uit het buitenland tonen aan dat numerieke dragers (tablet, smartphones, ..) een groter aandeel teksten en afbeeldingen bevatten dan het percentage dat Auvibel voorop stelt.

De beheersvennootschappen die een belangrijk aandeel hebben en geluids- en/of audiovisuele werken verzetten zich daar tegen, ondanks het feit dat zij ook literaire auteurs onder hun leden hebben.

Ook al vertegenwoordigt JAM ook auteurs uit de audiovisuele sector en radio, is ze van mening dat de verdeling billijk en rechtvaardig moet gebeuren en dat de auteurs van geschreven werken en afbeeldingen een correct aandeel moeten ontvangen.

Een studie werd in 2019 aangevat.

Het college van auteurs van werken van letterkunde en van werken van beeldende of grafische kunst

Twee verdelingsreglementen werden vastgesteld voor onbepaalde duur:

Het reglement van het college van auteurs van werken van letterkunde en van werken van beeldende of grafische kunst dat van toepassing is voor de referentie jaren 2015 en 2016 (B.S. 17/05/2019).

Het reglement van het college van auteurs van werken van letterkunde en van werken van beeldende of grafische kunst dat van toepassing is voor de referentie jaren 2017 tot 2020 (B.S. 04/11/2019).

BIJLAGEN

- 1 Verdeling reprografie door Reprobel
- 2 Verdeling van leenrecht door Reprobel
- 3 Verdeling thuiscopie door Auvibel

II. JAARVERSLAG 2019

A. WETTELIJKE EN BESTUURLIJKE STRUCTUUR VAN DE BEHEERSVENNOOTSCHAP

De Journalisten Auteursmaatschappij is een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (CVBA).

De JAM werd erkend door de minister van Justitie in een Ministerieel Besluit van 25 november 1998, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 17 maart 1999.

JAM int, beheert en verdeelt de vergoedingen onder wettelijke licenties en exclusieve licenties overeenkomstig de wet en haar organieke documenten. Ze doet dit op een billijke, zorgvuldige, doeltreffende en niet discriminatoire wijze, in het belang van de auteurs die ze vertegenwoordigt.

1. Raad van bestuur

In 2019 bestond de raad van bestuur van de JAM uit :

Jean-Claude Verset (voorzitter)

Luc Blyaert

Pol Deltour

Philippe De Boeck

Alain Narinx

Martine Simonis

Dirk Van Zundert

Louis Weenen

Het mandaat van Dhr. Weenen liep ten einde op 5 juni 2019 (algemene vergadering).

Dhr. Weenen wenste zijn mandaat niet te verlengen.

Dhr. Wouter Vervenne heeft Dhr. Weenen vervangen tijdens het tweede semester van 2019.

In geval van een vervanging in de loop van het jaar, moet het mandaat van de nieuwe bestuurder voorgelegd worden aan de daaropvolgende algemene vergadering. Het mandaat van Dhr. Vervenne moet aldus bekrachtigd worden tijdens deze algemene vergadering.

2. Toezicht

JAM heeft geen duale bestuursstructuur: er bestaat naast de raad van bestuur geen (uitvoerend) directiecomité. De raad van bestuur oefent derhalve de toezichtfunctie bedoeld in artikel 248/8 van het Wetboek van Economisch Recht (WER) uit t.o.v. haar algemeen directeur.

JAM is geen (directe of indirecte) eigenaar van andere entiteiten, en houdt daarop evenmin rechtstreeks of onrechtstreeks toezicht.

3. Externe controle

De commissaris van JAM is DGST & Partners, Bedrijfrevisoren, Rue de Limoy, 156, 5101 Namur, vertegenwoordigd door de heer Pierre Sohet.

De controledienst voor de beheersvennootschappen van de FOD Economie voert eveneens een controle uit op de activiteiten van de JAM.

4. Informatie over weigeringen om een licentie te verlenen op grond van artikel XI. 262, §2 WER

Nihil

B. TOESTAND VAN DE VENNOOTSCHAP

1. Algemeen

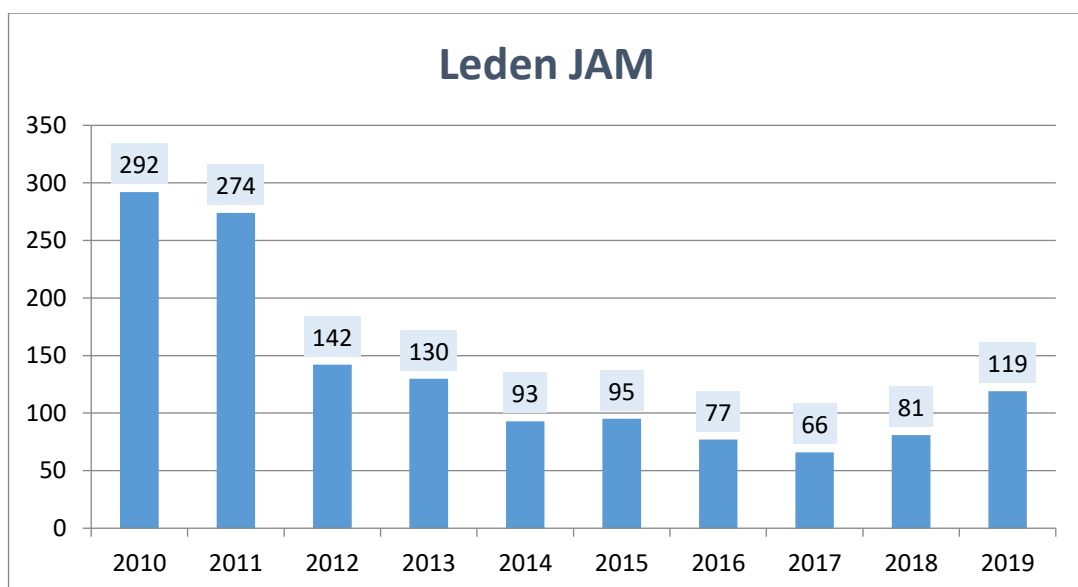
Het boekjaar 2019 sluit af met een winst van € 1.305,93.

Na de negatieve cijfers van de voorbije jaren, werd deze radicale wijziging mogelijk gemaakt door de beslissing van de raad van bestuur om de berekeningswijze van de werkingskosten te wijzigen. Deze beslissing werd bevestigd door de algemene vergadering op 5 juni 2019.

Uiteraard doet deze wijziging niets af aan de blijvende inspanningen en aandacht van JAM om de kostenstructuur zo efficiënt mogelijk te beheren.

2. Kapitaal

In 2019 sloten **119** nieuwe leden aan bij JAM.

3. Bewarende boekhoudkundige maatregelen

Doordat de procedure tussen Reprobel en Hewlett Packard (zie hierover de vroegere jaarverslagen) invloed kan hebben op de inningen bij Reprobel, besloot de Raad van Bestuur van JAM in 2014 om - na grondige risicoanalyse - een bedrag te boeken onder bewarende boekhoudkundige maatregelen.

Deze procedure was nog niet ten einde in 2019 zodat het bedrag van de provisie onveranderd bleef :
€ 161.494,46

Tengevolge van een ander juridisch geding, besliste de raad van bestuur om een provisie te voorzien van
€ 71.305,42.

4. Inningen

4.1. Thuis kopie – Geluidswerken (Auvibel)

De JAM ontving van het college van auteurs van geluidswerken van Auvibel € 39.309.
Deze som werd verdeeld samen met de reprografie.

4.2. Thuis kopie – Audiovisuele werken (Auvibel) en Reprografie (Reprobel)

De JAM ontving € 24.004,62 van het college van audiovisuele werken van Auvibel en € 516.313 van Auteurscollega van Reprobel (reprografierechten). Het bedrag geïnd voor de onderwijsuitzondering bedroeg € 334.069.

4.3. Thuis kopie – werken van letterkunde en van beeldende of grafische kunst

In 2019 ontving JAM € 660.797.

4.4. Leenrecht

De JAM ontving € 944 van Auvibel en € 9.590 van Reprobel voor de leenrechtvergoeding.

5. Tabel Artikel 23 – KB Boekhoudkundige normen

		Inningsrubriek				
		Totaal	Literair	Geluid	Audiovisueel	Scene
1.A	Geïnde rechten	1.826.476,99	961.616,96	39.308,06	825.551,97	
1.B	Totaal kosten	391.491,14	206.115,12	8.425,38	176.950,65	-
1.B.1	Directe kosten	5.251,18	5.251,18			
1.B.2	Indirecte kosten	386.239,96	200.863,94	8.425,38	176.950,65	
1.C	Totaal rechten + financiële opbrengsten	3.748.939,30	2.517.167,20	890,36	1.230.881,74	-
1.C.1	Rechten in afwachting van inning	-				
1.C.2	Te verdelen geïnde rechten					
1.C.3	Verdeelde geïnde rechten in afwachting van betaling	3.411.445,65	2.179.673,55	890,36	1.230.881,74	
1.C.4	Niet verdeelbare geïnde rechten	337.493,65	337.493,65			
1.C.5	Financiële opbrengsten uit beheer van geïnde rechten					
1.D	Betaalde rechten	992.584,09	666.455,21	235,74	325.893,15	
2.	Vergoeding voor het beheer van rechten	392.797,07	198.082,39	9.036,61	185.678,07	

6. Verdeling geïnde rechten binnen de 24 maanden - art. XI. 252 §2 WER

Art. XI.252 §2 WER (*versie van toepassing in 2017*) schrijft voor dat geïnde rechten binnen een termijn van 24 maanden moeten worden verdeeld. Indien dat niet het geval is moet de beheersmaatschappij in het activiteitenverslag motiveren waarom dat niet gebeurde.

In de zin van de wet zijn alle geïnde bedragen verdeeld, met uitzondering van het hieronder vermelde bedrag. Om redenen van transparantie, vermelden we ook de bedragen die weliswaar verdeeld zijn binnen de 24 maanden maar die nog niet uitbetaald werden

Het betreft volgende bedragen:

- Leenrecht: : € 663.958,62
- Inkomsten uit clipping contracten: € 22.934,21
- exclusieve licenties: € 97.483,18

Bedrag dat geïnd werd maar nog niet werd verdeeld binnen de wettelijke termijn:

- Inkomsten uit het contract met JAM / VRT: € 651.476,64

Deze bedragen konden niet worden uitbetaald wegens het ontbreken van de nodige informatica tools. Intussen werd er vooruitgang gemaakt in deze IT dossiers en zullen de eerste uitbetalingen in de tweede helft van 2020 gebeuren.

7. Niet-verdeelbare sommen - artikel XI. 254 WER

Twee bedragen die in reserve werden geplaatst, hebben dit jaar een duur van vijf jaar bereikt en beantwoorden nu aan de definitie van artikel XI. 254 WER.

Het gaat om auteursrechten uit :

- het contract Rossel. Het saldo van de auteursrechten dat ingezameld werd voor de periode 2013 voor het contract Rossel en dat niet definitief kon verdeeld worden, bedraagt € 15.663,31. Deze som kan verdeeld worden vanaf 30 september 2020. Het gaat om de laatste reserve in het contract Rossel.
- Reprografie : Het saldo van de auteursrechten dat ingezameld werd voor de periode 2012 en 2013 en dat niet definitief kon worden verdeeld, bedragen respectievelijk € 236.100,28 en € 31.445,45. Deze sommen mogen verdeeld worden vanaf 30 september 2020.

8. Werkingskosten – artikel XI. 256 WER

De ratio werkingskosten moet begrepen worden als de verhouding (in percentage) tussen het bedrag van kosten enerzijds en het gemiddelde van de geïnde rechten in de periode 2017 – 2018 - 2019.

De wetgever schrijft voor dat de beheersvennootschappen hun werkingskosten zorgvuldig moeten beheren en deze moeten beperken tot 15%.

Indien dit percentage overschreden wordt, dan moet dit verantwoord worden in het jaarverslag.

In 2019 bedragen de kosten € 391.491. De geïnde rechten over de jaren 2017-2018-2019 bedragen : € 4.192.991,77. Dit resulteert in een gemiddelde van € 1.397.663,92 geïnde rechten per jaar.

De werkingskosten van JAM bedragen bijgevolg 28 % en overschrijden het percentage vermeld in de wet en dit ondanks de niet-afhoudende inspanningen om de beheerskosten te verminderen. Niettegenstaande deze overschrijding, is dit percentage met 5 procentpunten gedaald ten opzichte van het voorgaande jaar (33%), wat erg bemoedigend is.

De voornaamste reden van deze overschrijding is te wijten aan het bedrag van onze inningen. Onze inkomsten hangen voor méér dan 90% af van één enkele bron.

Indien we de ratio “kosten versus inningen” enkel bekijken voor het boekjaar 2019 dan stellen we vast dat de ratio 21% bedraagt.

We wensen te preciseren dat JAM niet geopteerd heeft voor de oprichting van een fonds ten behoeve van sociale, culturele of educatieve doeleinden. De inningen worden bij JAM, na aftrek van de kosten, integraal aan de rechthebbenden betaald.

Andere beheersvennootschappen hebben er voor gekozen om een fonds op te richten. In dat geval vloeit een percentage van de inningen af naar dat fonds.

De kosten verbonden aan dergelijk fonds maken – volgens de huidige regelgeving – geen deel uit van de werkingskosten. Dit betekent dat, zelfs als de ratio van 15% niet wordt overschreden, het goed mogelijk is dat er belangrijke sommen worden ondergebracht in andere boekhoudkundige posten.

Indien we de som nemen van de werkingskosten én de kosten en uitgaven verbonden aan een sociaal, cultureel of educatief fonds, dan pas worden de reële uitgaven duidelijk en kunnen zij het plafond van 15% ruim overschrijden. Iedere uitgave, ook al heeft het eerbaar sociaal of educatief doel, is steeds in mindering van de individuele rechten van de leden.

9. Sociale, culturele of educatieve doeleinden - artikel XI. 258 WER

Zoals hierboven uitgelegd, werden er in of voor het boekjaar 2019 door de algemene vergadering géén rechten ten behoeve van sociale, culturele of educatieve doeleinden bestemd en derhalve ook niet daarvoor aangewend, toegekend, gebruikt of beheerd.

10. Zitpenningen - artikel XI. 248/4, §2 WER

In 2019 werden er zitpenningen toegekend aan de bestuurders ten belope van € 2.050.

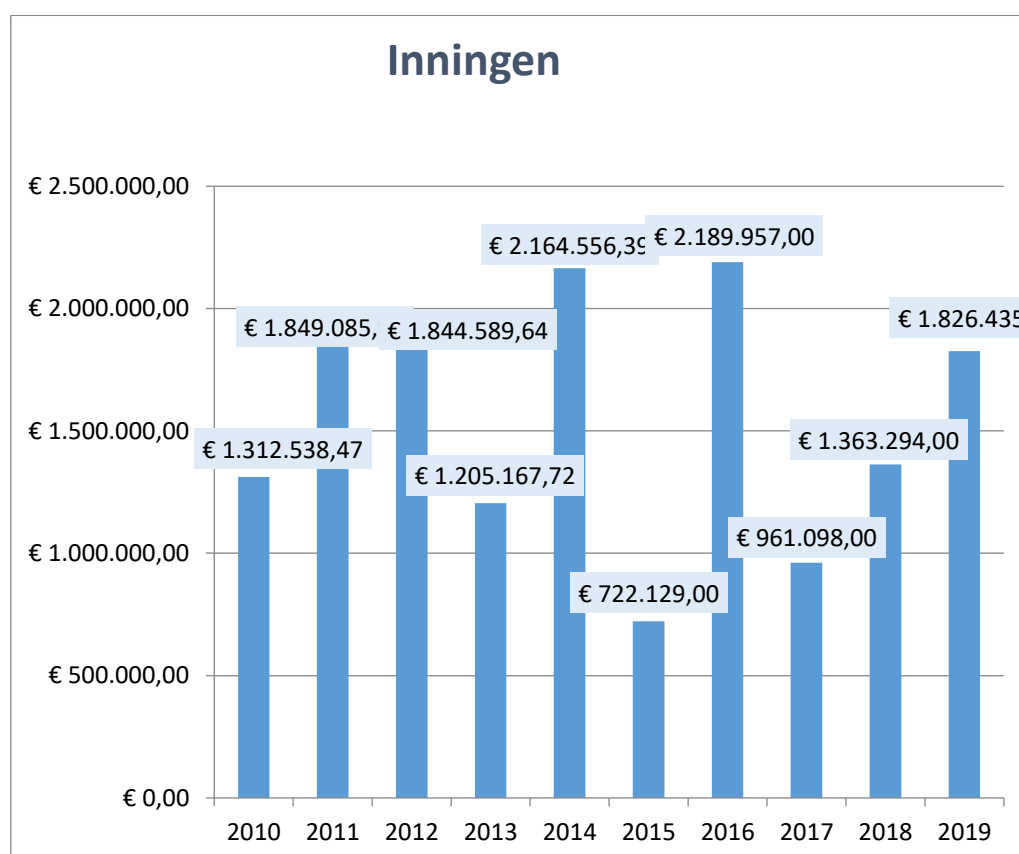
11. Inkomsten en betalingen in 2019

Jam heeft € 1.826.435 ontvangen en heeft € 1.545.131 aan haar leden uitgekeerd (bedragen exclusief BTW).

Ze betaalde de rechten Reprografie/Thuis kopie « *aangifte werken 2017* » uit op 28 februari 2019 en de rechten Reprografie /Thuis kopie « *aangifte werken 2018* » op 31 december 2019.

Een opmerking dient gemaakt te worden met betrekking tot de bijlage C.a. van de jaarrekening: in deze bijlage is het bedrag betaald aan de leden: € 989.330.

De laatste verdeling voerde Jam uit op 31 december en wordt pas vermeld in de bankuittreksels van 2 januari 2020. De gebruikelijke boekhoudkundige regels voorzien dat een bankuittreksel boekhoudkundig wordt verwerkt volgens de datum van het document. Hierdoor is er dus een verschil tussen de betaalde bedragen in 2019 en de bankstromen zoals deze werden verwerkt in 2019.

12. Werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling

De vennootschap heeft geen werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling.

13. Bijkantoren

De vennootschap heeft geen bijkantoren.

14. Risico's en onzekerheden die de ontwikkeling van de vennootschap aanmerkelijk kunnen beïnvloeden

De dalende inkomsten uit de wettelijke licenties zijn een reëel risico voor de vennootschap.

15. Gebeurtenissen na afsluiten van het boekjaar

Er hebben zich geen gebeurtenissen voorgedaan die een invloed kunnen hebben op de resultaten van het afgesloten boekjaar.

We wensen hier wel te wijzen op de impact van de covid-19 pandemie.

Impact van het coronavirus op de toekomstige activiteiten

Het is op dit moment moeilijk om de impact ervan in te schatten voor JAM.

De lockdown-maatregelen die de regering oplegde dateren immers van het eerste semester 2020.

De inningen via Reprobel zijn onze belangrijkste inkomstenbron.

We gaan er van uit dat er op korte termijn geen onmiddellijke impact is op de activiteiten van Reprobel.

De uitgaande facturatie blijft vrij stabiel.

Op lange termijn, is het echter wel waarschijnlijk dat Reprobel ook zal getroffen zijn door de economische terugval die uit deze crisis voort vloeit.

Dezelfde opmerkingen gelden voor de inningen via Auvibel.

16. Artikel 96, §1 6° Wetboek van vennootschappen

Ingeval uit de balans een overgedragen verlies blijkt of uit de resultatenrekening gedurende twee opeenvolgende boekjaren een verlies van het boekjaar blijkt, moet de raad van bestuur een rapport voorstellen waarin maatregelen worden toegelicht die de continuïteit van de vennootschap moeten verzekeren (art 96, §1 6° Wetboek Vennootschappen). In 2019 werd er echter geen verlies meer geleden. We stellen u dan ook voor om de waarderingsregels te behouden met het oog op continuïteit.

Na een analyse van onze kostenstructuur en van onze inkomsten, is de raad van bestuur tot de conclusie gekomen dat de oude berekeningswijze van onze marge, te weten een vast percentage op de totaliteit van de geïnde rechten, niet meer voldoende was om de kosten van de vennootschap te dekken, zelfs na een constante daling van de kosten.

Onze activiteit wordt, zoals voorzien door de reglementering op de beheersvennootschappen, gefinancierd door een afname op de sommen die geïnd worden in naam van de leden.

Indien de afname onvoldoende is, is het saldo in ieder geval afkomstig van de fondsen die in fine moeten terecht komen bij de leden.

Op basis van deze vaststelling was het verlaten van een vast percentage de meest efficiënte oplossing.

Op het einde van het jaar, wordt het percentage bepaald dat toelaat om de kosten te dekken in verhouding tot de inkomsten. Dankzij deze methode, vertoont het boekjaar een kleine boni. Het succes van deze methode hangt uiteraard af van de volharding om onze kosten verder te beheersen.
